A PAKS II. ZRT. TÁRSASÁGI MAGAZINJA

ATOMSZFÉRA

2020. 07. / 1. SZÁM / PAKS2.HU

Süli János

MI MOST ITT, PAKSON TÖRTÉNELMET ÍRUNK

▸4.o.

TÁRSASÁGUNK JÓL VIZSGÁZOTT A JÁRVÁNYHELYZETBEN

▸16.o.

Magyar András

MUNKAVÉDELEMBEN NEM ALKUSZOM MEG

▸18.o.

KÖZÖS NEVEZŐ *a Duna*

▸28.o.

PAKS II. ZRT.

KEDVES **OLVASÓ!**

A Paks II. Zrt. társasági magazinjának első lapszámát tartja kezében.

Amikor néhány hónappal ezelőtt kollégáim bemutatták nekem a lap koncepcióját, csupán egyetlen kérésem volt: legyen olyan sokszínű, mint a Társaság maga. Számomra nagy öröm, hogy rengeteg tehetséges munkatárssal dolgozhatok együtt egy közös célért. Ennek a kiadványnak az egyik fontos feladata, hogy bemutassa a kitűnő munkatársakat, akikre büszkék lehetünk akár a munkaidőben, akár azon túl végzett tevékenységük okán.

A lap küldetése az is, hogy krónikásként végigkísérje az atomerőmű-beruházást. Ha visszatekintünk az elmúlt évekre, láthatjuk, hogy számos komoly eredmény van mögöttünk. Szerteágazó kutatási programokat végeztünk, amelyek alapján kulcsfontosságú hatósági engedélyeket szereztünk meg. Elkészült a transzformátorház, indul az Erőmű-beruházási Központ építése, halad a munka a felvonulási területen és zajlik a kerítésen kívüli munkák előkészítése is. Az év első felében közösen sikeresen átvészeltünk egy világjárványt, amely minden területen komoly változásokat hozott az életünkbe. Most pedig indul a projekt újabb izgalmas szakasza. Beadtuk az Országos Atomenergia Hivatalhoz a létesítési engedély iránti kérelmet, és hamarosan elkezdjük a terület-előkészítési munkák engedélyezési eljárását, hogy terveink szerint 2021 elején hozzáfoghassunk a beruházás földmunkáihoz. Van és lesz tehát miről beszámolni az Atomszféra hasábjain.

Engedjék meg, hogy azokat is köszöntsem, akik nem ma, hanem évtizedek múlva veszik kézbe a lapot, talán egy múzeumban, vagy olvassák egy internetes archívumban. Számukra izgalmas korrajz lesz az, amit ebben a magazinban találnak. Izgalmas, hiszen kétség sem fér hozzá, hogy az atomerőmű-projekt technikatörténeti különlegesség és egyben az egész ország javát szolgáló beruházás.

Jó olvasást, kellemes időtöltést kívánok!

Lenkei István
vezérigazgató

Süli János

MI MOST ITT, PAKSON

TÖRTÉNELMET ÍRUNK

A létesítésiengedély-kérelem ütemterv szerinti benyújtása fontos mérföldkő a Paks II. projekt életében. A hatósághoz benyújtott dokumentációval igazoljuk, hogy a magyar és nemzetközi elvárásoknak minden tekintetben megfelelő blokkokat építünk fel Pakson. Jövő év elején megjelennek a munkagépek a blokkok helyszínén is, hiszen a tervek szerint rövidesen megszerezzük a talajelőkészítés megkezdéséhez szükséges engedélyeket. Az átütemezéshez megkaptuk az Európai Bizottság jóváhagyását. Mindeközben dolgozunk a további engedélyek megszerzésén, Paks és a térség felkészítésén, fejlesztésén – foglalta össze Süli János, aki 2017 tavasza óta felügyeli az atomerőmű-beruházást tárca nélküli miniszterként.

A megújuló energiák, illetve az energiahatékonyság térnyerése, a koronavírus-járvány sem ingatta meg annak a döntésnek a megalapozottságát, ami felhatalmazást adott arra, hogy megépüljön két új blokk Pakson?

Sokszor, sok helyütt elmondtuk már, és ez a meggyőződésünk megingathatatlan, hogy Magyarország adottságait figyelembe véve az atomenergia megkerülhetetlen. Szükség van a két új blokkra, hogy garantálni tudjuk az ellátásbiztonságot minden időben és minden körülmények között. A megújulókra hazánk is épít, de csak azokra támaszkodva nem garantálható a biztonságos, folyamatos áramellátás, amit nem engedhetünk meg magunknak. A járványhelyzet, amelynek hatásait mindenki érezte a saját bőrén, éppen arra világított rá, hogy szükség van a hazai erőművekre, mert – bár korábban ezt talán nem is hittük volna – adódhat olyan helyzet, amikor csak magunkra számíthatunk. Ennek a lapnak a hasábjain talán nem kell bizonygatnom, menynyire fontos, hogy az atomerőművek nem bocsátanak ki szén-dioxidot.

> „Azt látjuk, hogy ha olyan az időjárás, akkor a megújulók nem tudnak akkora mértékben részt venni az áramtermelésben, mint egy atomerőmű, ami időjárástól függetlenül, éjjel-nappal, télen-nyáron tudja szolgálni a lakosságot és a gazdaságot.”

Az elmúlt hónapokban a hazai erőművek jól teljesítettek. Az atomerőmű folyamatos üzeme és a hálózati és háztartási méretű napelemek terjedésének hatására tavasszal jellemzően a teljes hazai villamosenergia-termelés kétharmada karbonmentes volt. Ennek 80 százaléka származott Paksról. A célunk az, hogy ezt garantáljuk a következő évtizedekben is.

Az Európai Unióban engedélyeztetni, megépíteni egy orosz technológiájú atomerőművet igen összetettnek tűnő feladat.

Valóban izgalmas kihívás és sok esetben időigényes. Az, hogy az orosz technológia jó, az, hogy a Roszatom képes világszínvonalú atomerőműveket építeni, a szakma számára nem kérdés. Az eltérő adminisztrációs környezet és eljárásrend azonban hosszadalmas feladatok elé állítja az építéssel megbízott orosz céget. Együtt azonban sorra vesszük az akadályokat. Mivel az Európai Bizottság jóváhagyásával sor kerülhetett a szükséges rendeletmódosításra, szeptemberben benyújthatjuk a talajelőkészítő munkákra vonatkozó engedélykérelmet a hatósághoz. Megjegyzem: a nemzetközi gyakorlatban elfogadott, hogy a földmunkát a létesítési engedély megszerzése előtt elkezdik.

Egy másik engedély iránti kérelem, jelesül a létesítési-engedély-kérelem benyújtása most történt meg. Miért tekintjük ezt mérföldkőnek a projekt történetében?

A szakmai stáb természetesen tisztában van azzal, hogy több mint hatezer engedélyt kell megszereznünk a két blokk párhuzamos kapcsolásáig. Az is nyilvánvaló, hogy ezek nem egyforma volumenű előkészítést igényelnek és a jelentőségük is eltérő. Igazoltuk, hogy a projekt egyaránt eleget tesz az Európai Unió és Magyarország környezetvédelmi és természetvédelmi követelményeinek, így megszereztük a környezetvédelmi engedélyt. Bebizonyítottuk, hogy a telephely alkalmas az új atomerőművi blokkok befogadására, így az Országos Atomenergia Hivatal kiadta a telephelyengedélyt. A most összeállított dokumentáció pedig azt támasztja alá, hogy azok a blokkok, amelyeket Pakson tervezünk építeni, minden tekintetben megfelelnek a magyar és európai uniós szabályoknak, biztonsági követelményeknek.
Hatalmas munkán vagyunk túl. Köszönet illet minden kollégát ezért! Természetesen tisztában vagyunk azzal, hogy nem dőlhetünk hátra, hiszen a következő 15 hónap változatlanul intenzív kapcsolattartást kíván az Országos Atomenergia Hivatallal, amely az értékelés során további adatokat, információkat kér majd a Paks II. társaságtól.
Eközben további feladatok várnak ránk, további engedélyeket kell megszereznünk, folytatni fogjuk a munkát a felvonulási területen, illetve megkezdeni a blokkok helyszínén a talajelőkészítést.

Az előkészítő szakaszban nyolcmillió köbméter földet kell megmozgatni, 2570 méter résfalat kell építeni és a teljes területet meg kell szilárdítani. Mindez a talaj szerkezetétől függően 18-26 hónapot vesz igénybe.

NÉHÁNY FONTOS FELADAT A LÉTESÍTÉSIENGEDÉLY-KÉRELEM BÍRÁLATA ALATT

- Fizikai Védelmi Terv elfogadása
- Hosszú gyártási idejű berendezések gyártási engedélyének megszerzése – 57 db berendezés, pl. reaktortartály, olvadékcsapda –; illetve a berendezések gyártása
- Terület-előkészítési tevékenységhez szükséges engedélyek megszerzése, a tevékenység végrehajtása
- Építési engedélyek megszerzése: konténment és további 36 építmény
- A felvonulási területen jelenleg épülő irodák és a 100 fős konyha befejezése
- Betongyár, acélszerkezet-gyártó és -festő létesítmények megvalósítása
- A földmunkagépeket tároló terület és a hozzátartozó irodaépület kialakítása
- Infrastrukturális létesítmények megvalósítása
- A leendő üzemi területhez közvetlenül kapcsolódó külső fejlesztések: utak, csomópontok kialakítása, vízközmű és szennyvízkezelés bővítésének előkészítése, föld deponálására szolgáló terület előkészítése

Természetesen mindenki számára az atomerőmű tényleges építése a várva várt izgalmas feladat, de már most rég nem látott beruházás-dömping zajlik. Ezek milyen szakaszban vannak?

Szeptemberben lesz negyven éve, hogy Paksra költöztem. Volt lehetőségem végignézni a város átalakulását, fejlődését. Most hasonló időszakot élünk át, mint akkor. Évtizedek óta először jelentek meg toronydaruk a városban. De le kell szögeznem, ez a történet korántsem csak Paksról szól. Már az előkészületek kezdetén deklaráltuk, hogy tágabb térségben gondolkodunk, és az a célunk, hogy felzárkóztassuk Paks térségét. Az erőmű-beruházáshoz kapcsolódó feladatok ellátásához elengedhetetlen, hogy sor kerüljön infrastruktúra-fejlesztésre, lakhatási, szolgáltatási kapacitások bővítésére. Ezen a téren a fenntarthatóság a vezérelvünk. Minden esetben foglalkozunk a továbbhasznosítás lehetőségével. Hogy csak egy példát említsek: biztosítanunk kell az ide érkezők számára a lakhatási feltételeket. A térségfejlesztési feladatokat koordináló PIP Nonprofit Kft. megvásárolta a kalocsai laktanyát, ahol apartmanlakásokat alakítunk ki. Ezek a fiatalok életkezdését segíthetik vagy turisztikai célokat szolgálhatnak a beruházás befejezését követően.
A térségfejlesztés idén új szakaszba lépett azzal, hogy a Parlament létrehozta a Közép-Duna Menti Kiemelt Térséget, amelyhez 99 település tartozik. Ez már jóval túlmutat a Paks II. projekten, ám attól elválaszthatatlan.

„A Paks II. projekt 80 évre meghatározza Paks város és a térség jövőjét, ezért partnerségre törekszünk. Az együttműködést tűztük a zászlónkra.”

Hogyan értékeli a felvonulási területen zajló munkát?

Nagyon örülök, hogy megkezdődött a projekt látványos szakasza. Jó érzés látni, hogy az elmúlt évek tervező- és tárgyalóasztalnál végzett munkája „termőre fordul”. A munkát a járvány idején is sikerült úgy megszervezni, hogy az ott dolgozókat biztonságban tudjuk. Mint az a lap olvasója előtt valószínűleg ismert, több mint száztíz létesítményt, azon belül nyolcvan épületet kell itt megépíteni annak érdekében, hogy kiszolgálják a beruházást. A készülő irodaházak, konyha és ebédlő után raktárak, üzemcsarnokok nőnek majd ki itt a földből. Véghajrában vagyunk a főépület számára kijelölt területen a bontási munkákban. A Paksi Atomerőmű közreműködésével a terület rendezésére az év végéig sor kerül és semmi akadálya nem lesz, hogy átadjuk a munkaterületet az orosz félnek.

„A beruházáson csúcsidőben 8-10 ezer ember dolgozik majd. Rengeteg kapcsolódó építkezés valósul meg a térségben: utakat, lakásokat, üzemcsarnokokat kell építeni, az ide érkező munkások pedig munkát biztosítanak a szolgáltatószektornak. Ez mind-mind jövedelmet, megélhetést jelent."

Mi kell ahhoz, hogy a magyar, illetve főként helyi és környékbeli vállalkozások ne csak szemlélői, hanem aktív részesei is legyenek ennek a beruházásnak?

Az orosz és magyar fél együttesen rögzítette: cél, hogy a magyar beszállítói arány lehetőség szerint elérje a 40 százalékot. A felvonulási területen magyar vállalkozó dolgozik, az Erőmű-beruházási Központ építésére hirdetett tendert is hazai cég nyerte. Akivel itt kialakul a jó munkakapcsolat, megszerzi a később jól hasznosítható nukleáris szakmai tapasztalatokat, az jó eséllyel számíthat arra, hogy a továbbiakban is szerephez juthat. Ehhez azonban szükség van arra, hogy a vállalkozások összefogjanak és versenyképes ajánlatot adjanak.

Az elmúlt tavasz ezt a kérdést is új megvilágításba helyezte, hiszen rámutatott arra, hogy a Paks II. projekt a villamosenergia-ellátás mellett a gazdaság talpra állításában is nélkülözhetetlen szereplő. Egy olyan nagyberuházás, mint két atomerőművi blokk építése, mentőövet jelenthet sok hazai vállalkozásnak, megélhetést sok ezer magyar embernek, miközben évtizedekre biztosítja hazánk karbonmentes áramtermelését. Paks II. munkahelyteremtő hatásának jelentősége most felértékelődött.

„A két atomerőművi blokk megépítése mindannyiunk érdeke."

Bizonyára minden munkatársunk átérzi ennek felelősségét és jelentőségét. Én és még néhányan a társaságtól már az első négy blokk építésénél is ott voltunk. Erre ma is büszke vagyok, büszkék vagyunk. Kollégáinkkal most is olyan projekten dolgozhatunk, amelyik meghatározó hazánk számára. Hiszen az új atomerőmű közel száz éven át motorja lehet ennek a térségnek, garanciája gyermekeink és unokáink boldogulásának.
A tervezéssel, előkészítéssel és üzemeltetéssel megbízott társaság újságjának első lapszámában azt gondolom, helye van annak, hogy kijelentsem: mi most itt, Pakson történelmet írunk. Legyünk erre büszkék most és majd abban a korszakalkotó pillanatban is, amikor az új blokkok megkezdik a kereskedelmi üzemet.

AZ ATOMSZFÉRÁVAL

ÚJ PLATFORM NYÍLIK TÁRSASÁGUNK KOMMUNIKÁCIÓJÁBAN

A projekt szempontjából fontos mérföldkőhöz érkeztünk: benyújtottuk a létesítési engedély iránti kérelmet. Mindezt sok-sok éven át tartó nagyon komoly munka előzte meg. Kommunikációs szempontból is kihívásokkal teli időszak volt ez.

Már a kezdetekkor, 2009-ben, az új blokkokkal kapcsolatos kommunikációs stratégia tervezésekor tudtuk, hogy hosszú távon működő, interaktív kommunikációs projekteket kell létrehoznunk. Ennek egyik első eleme a tájékoztató kamion volt, amelyet 2009-ben indítottunk útjára. A kiállítás iránt töretlen volt az érdeklődés az elmúlt csaknem 11 évben, hiszen már 400 ezren látták a kamion interaktív tárlatát. A jármű 2019 nyarán nyolc fesztivált keresett fel, ezalatt 19 073 látogatót fogadott. A kamion működtetésének egyik fontos mérföldköve 2018-hoz köthető. Az interaktív jármű ötlete nemzetközi elismerést vívott ki: az Atomexpo Awards pályázat társadalmi kommunikáció kategóriájának döntőjébe került, ahol kivívta a szakmai zsűri elismerését.

Az interaktív jármű ötlete nemzetközi elismerést vívott ki: az Atomexpo Awards pályázat társadalmi kommunikáció kategóriájának döntőjébe került, ahol kivívta a szakmai zsűri elismerését.

Az eddigi egyik legnagyobb kommunikációs projektet 2015-ben valósítottuk meg. A környezetvédelmi engedélyezési eljárás keretében 41 települést kerestünk fel és tájékoztattuk az ott élőket a beruházásról. A közmeghallgatásokkal párhuzamosan a települések összes háztartásába tájékoztató kiadványt juttattunk el. A fórumsorozat nemzetközi szakaszában az eljárásban bejelentkező országok kérése szerint ellátogattunk Horvátországba, Ausztriába, Romániába, Szlovéniába, Ukrajnába, Németországba és Szerbiába is. A társadalmi elfogadottság növelése érdekében sokféle kommunikációs csatornán keresztül szólunk a lakossághoz. 2019-ben létrehoztuk a Paks II. Zrt. standját, amellyel elsősorban különböző szakmai kiállításokon találkozhatnak az érdeklődők és járja a térséget az információs sátor is.

Mindezek célja, hogy közvetlenül, személyesen beszélgethessünk az emberekkel a Paks II. beruházás fontosságáról.

Emellett fontos volt, hogy a társaság megfelelő arculatot kapjon. Egyszerű, könnyen átlátható, letisztult formára törekedtünk. A 2017. októberben bevezetett új arculat minőségét, sikerét jelzi, hogy beválogatták a XXI. Országos Tervezőgrafikai Biennálé anyagába.

Nagyon sok tehetséges, érdekes karakter tagja a Paks II. projekt kollektívájának és mi ezt szeretnénk megmutatni a térségben élőknek. Éppen ezért interjúsorozatot kezdeményeztünk: a projektben dolgozó vezetőket és munkatársakat mutatjuk be a helyi és regionális média olvasóinak, nézőinek, hallgatóinak.

Az Atomszféra arculati elemeinek tervezésekor is ugyanaz volt a vezérelvünk, mint általában a társaság kommunikációjának alakításában: legyen letisztult, befogadható, stílusában modern és elegáns.

Mittler István

kommunikációs igazgató, igazgatósági tag

Régóta dédelgetett álmunk, hogy megjelentetünk egy saját újságot. Úgy gondolom, hogy a projekt most ért abba a szakaszba, amikor ezt megtehetjük.

Kollégáim folyamatosan újabb és újabb ötleteket dolgoznak ki, amelyek célja minden esetben az, hogy az emberekkel megismertessük a hazai energiahelyzetet, az atomenergiát és a Paks II. projektet. A társaság nemrég megújult honlapját és a Paks II. Zrt. Facebook-oldalát is ebben a szellemiségben töltjük meg tartalommal. Azaz nem szűken a projektről kommunikálunk, hanem teljes képet igyekszünk adni az atomenergiáról.

Sok százezer karaktert írtunk már a témában. Egy kommunikációs szakember számára az egyik legjobb érzés, ha látja, hogy az elvégzett munka, a sok ezer elmondott szó célba ér. Energetikával, atomenergiával és annak kommunikációjával foglalkozni megtisztelő és nagyon komoly feladat. A Paks II. projektben már a kezdetektől részt veszek, így mondhatom, hogy az Atomszféra magazin számunkra egy újabb mérföldkő. A kommunikációban elsődleges, hogy mindig a lehető legjobban reagáljunk és megtaláljuk azt a pillanatot, amikor ezzel a megfelelő hatást érhetjük el.
A vállalati lap ötlete természetesen nem új keletű. Kollégáimmal hónapokon át terveztük a lap koncepcióját. Olyan újságot szerettünk volna, amely modern, informatív, de egyúttal hagyományos is, hiszen nyomtatott formában is elérhető. A negyedévente megjelenő lapban az elmúlt időszak fontosabb történéseiről számolunk be, emellett interjúkat közlünk egy-egy munkatársunkról komoly, szakmai vagy könnyedebb, szabadidős témákban. A tartalom tekintetében pedig igyekszünk olyan információkkal szolgálni, amelyek segítik a munkavégzést, egyúttal pedig azt is, hogy jobban megismerjük egymást. A projekttel kapcsolatos információkon túl hírt adunk az ország energetikával foglalkozó szervezeteiről is.

Már a lap arculatát tekintve látható, hogy ez nem egy klasszikus vállalati újság. Ahogyan eddig mindig, most is arra törekedtünk, hogy valami olyat alkossunk, ami megragadja az embert. Reméljük, hogy a lapot kézbe véve hasonló érzése támad az olvasónak.

Az Atomszféra készítésében a Kommunikációs Igazgatóság jelentős része szerepet vállal. Nagy Tamásnak köszönhetjük a lap arculatát és a tördelést is ő végzi. A cikkek összeállításáról Aranyos Vanda, Blazsek Zsófia, Gyulai István, Kövi Gergely, Szeri Balázs, Vida Tünde és Wessely Judit gondoskodnak. A fotók zömét Judit, Tünde, Gergő és Tamás készítik. A gárdát Németh Szabolcs fogja össze.

A következő időszak kommunikációs szempontból új kihívásokat tartogat. A létesítésiengedélykérelem benyújtását követően újabb fórumsorozat veszi kezdetét a Paksi Társadalmi Tanács 47 településén. Olyan kommunikációs projektek kidolgozását végezzük, amellyel hatékonyan szólíthatjuk meg a fiatal korosztályt is. Egy új, aktívabb szakaszba ér most a beruházás, amelyben a mi feladatunk, hogy a társaság kommunikációját ehhez igazítsuk és proaktívan adjunk hírt az évszázad legnagyobb hazai beruházásáról.

AZ ATOMENERGIA

TOVÁBBRA IS A LEGNAGYOBB HAZAI CO_2-MENTES VILLAMOSENERGIA-FORRÁS

A Paksi Atomerőmű termelte meg 2020 első félévében a hazánkban szén-dioxid-kibocsátásmentesen előállított villamos energia közel 83 százalékát, de a teljes hazai erőmű-park sem szégyenkezhet, ugyanis a Magyarországon megtermelt villamos energia több mint 61 százalékát CO_2-mentesen állítottuk elő.
Az első ábra az idén januári CO_2-mentes villamosenergia-termelést mutatja az idő függvényében. Az ábrán egy oszlop egy napot jelöl.

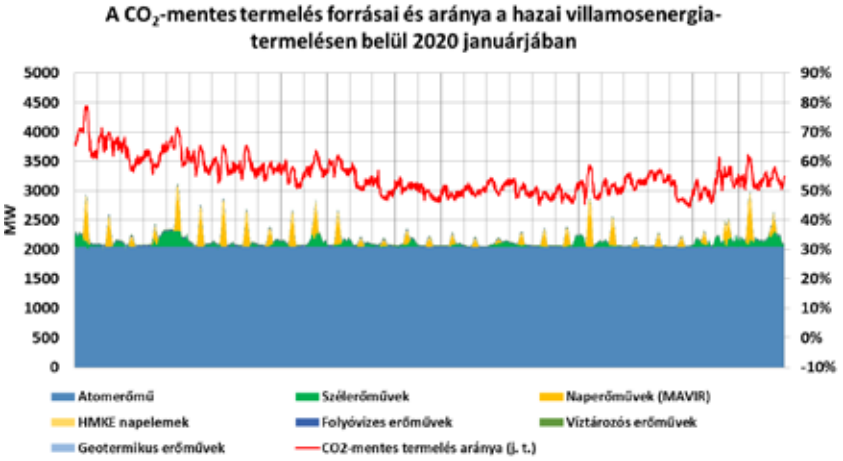

1. ábra, az adatok forrása: MAVIR, saját számítások és ábrázolás

A sötétkék sáv az atomerőmű csaknem folyamatos termelését mutatja. A bal oldali függőleges tengelyen látjuk, hogy a termelés egész januárban, éjjel-nappal 2000 MW körül alakult. Az ábrán e fölött, zöld szín jelöli a szélerőművek termelését, amelyből kitűnik, hogy január nem volt túlságosan szeles hónap. Narancssárga szín mutatja a paksi napelemparkhoz hasonló naperőművek termelését, míg világossárgával láthatók a háztartási méretű napelemek. Ritkán, de előfordult, hogy az együttesen mintegy 1500 MW beépített napelemes kapacitás januárban is akár 600-800 MW teljesítményt táplált a hálózatba. A piros vonal mutatja, hogy mekkora volt a hazai villamosenergia-termelésen belül a CO_2-mentes termelés aránya, ennek értékét a jobb oldali függőleges tengelyen olvashatjuk le. Jól kivehető, hogy januárban általában véve 45-70 százalék közötti volt ez az arány, a hónap első napján azonban rövid időre megközelítette a 80 százalékot is. A téli hónapban a Paksi Atomerőmű termelte meg a Magyarországon CO_2-mentesen megtermelt villany csaknem 93 százalékát!

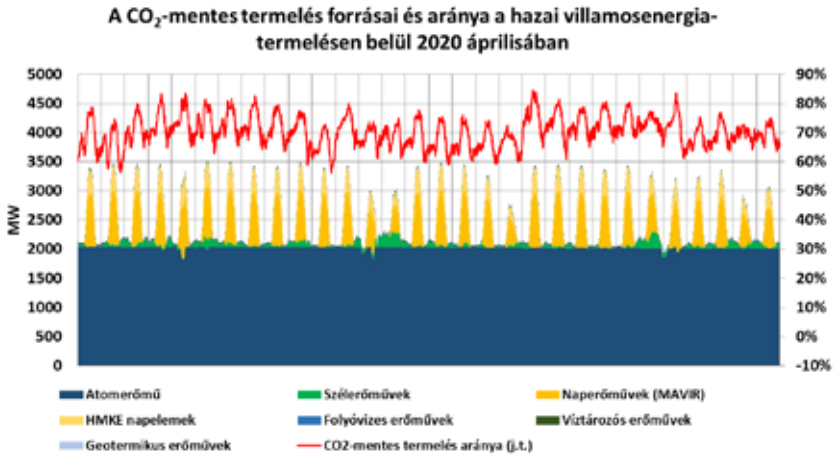

2. ábra, az adatok forrása: MAVIR, saját számítások és ábrázolás

Az áprilist jellemző ábrán már kicsit más a kép: feltűnik, hogy több volt a napsütés, a sárga és világossárga tüskék igencsak nyújtózkodnak felfelé, de az is kitűnik, hogy csak a nap közepén jeleskednek.
Fontos kiemelni, hogy áprilisban volt olyan időszak, amikor a hazai villamosenergia-termelés több mint 80 százaléka CO_2-mentes volt, és egész hónapban jellemzően 60-80 százalék között mozgott a „tisztán termelők" aránya. Áprilisban a CO_2-mentes termelés átlagban valamivel 70 százalék fölött volt. Ebben nagy szerepe volt a nukleáris energiának is.

A Paksi Atomerőmű jelentősége – a hazai villamosenergia-termelésben mért szerepe mellett – a szén-dioxid-mentes termelésben is óriási. Idén, első félévben a hazánkban szén-dioxid-mentesen megtermelt villany mintegy 83 százalékát Pakson, az atomerőműben termeltük meg. E téren a második legnagyobb szereplő a napelemek sokasága volt, az ipari és lakossági méretű napelemek együttesen bő 12 százalékos szerepet kaptak. A szélerőművek 4 százaléknyi mennyiséggel járultak hozzá a hazai CO_2-mentes termeléshez.

HUGYECZ ATTILA

MÉRFÖLDKŐHÖZ ÉRT

AZ ATOMERŐMŰ-BERUHÁZÁS

Elsőként a térség polgármestereinek számolt be a létesítési engedély iránti kérelem benyújtásáról Süli János miniszter és a Paks II. Zrt. vezetése. A dokumentáció összeállítása az eddigi legfontosabb mérföldkő az új blokkok építésében, a következő az engedély megszerzése lesz, hangzott el a benyújtás napján tartott paksi fórumon.

Negyvenhét település polgármestere és a Paksi Társadalmi Tanács országgyűlési képviselői voltak hivatalosak arra az ülésre, ahol Süli János, a beruházásért felelős tárca nélküli miniszter adott tájékoztatást a létesítésiengedély-kérelem ütemterv szerinti benyújtásáról. A találkozón elhangzott: hamarosan fórumsorozat keretében felkeresik a környék településeit, hogy az ott élők első kézből értesülhessenek a projektről. Ugyanezzel a céllal a projektről és a létesítésiengedély-kérelemről tájékoztató kiadvány is készül, amelyet eljuttatnak a csaknem félszáz település minden háztartásába. A lakossági tájékoztató, valamint a létesítésiengedély-kérelem közérthető összefoglalójának elektronikus változata elérhető a Paks II. Zrt. honlapján.

– A június 30-án beadott dokumentáció azt támasztja alá, hogy a Paksra tervezett blokkok minden tekintetben megfelelnek a magyar és európai uniós szabályoknak, biztonsági követelményeknek – emelte ki Süli János miniszter. A részleteket illetően azt mondta, a Roszatom által kifejlesztett VVER-1200 blokk egy továbbfejlesztett harmadik generációs blokktípus, melynek tervezésekor a biztonságnövelés hangsúlyos szerepet kapott. Aktív, energiabetáplálást igénylő, valamint passzív, funkciójukat energiabetáplálás és emberi közreműködés nélkül ellátni képes biztonsági rendszerek garantálják a biztonságot. Több olyan műszaki megoldást alkalmaznak, ami szintén újdonság a nyomottvizes technológiájú blokkoknál. Ilyen például az utasszállító repülőgép rázuhanásának is ellenálló kettősfalú konténment és az olvadékcsapda.

A miniszter hozzátette: a Paks II. Zrt. összetett, 283 ezer oldalnyi dokumentációt nyújtott be az Országos Atomenergia Hivatalhoz. Az iratokat elektronikus úton kapta meg a hatóság. A terjedelmet érzékeltetve elmondta, ha hagyományosan, gyűrűs dossziékba rendezték volna, azok egymásra pakolva magasabbak lettek volna egy tízemeletes háznál, egymás mellé fektetve pedig 42 kosárlabdapályát fednének be.

A térség polgármesterei arról is tájékoztatást kaptak, hogy az ellenőrzésre a hatóságnak 12 hónap áll rendelkezésére, amit 3 hónappal meghosszabbíthat. Az OAH a bírálatba a Nemzetközi Atomenergia-ügynökségen keresztül nemzetközi szakértőket is bevon. – Ez idő alatt változatlanul intenzív lesz a kapcsolattartás az Országos Atomenergia Hivatallal, a hatóság az értékelés során további adatokat, információt kérhet a projektcégtől – fűzte hozzá a miniszter.

Süli János kitért arra is, hogy folyamatos a munka a felvonulási területen: elkészült a transzformátorállomás, szerkezetkész a megrendelő és a fővállalkozó számára készülő két irodaház, illetve a százfős konyha és étkező. Hamarosan kezdődik az Erőmű-beruházási Központ kivitelezése is az új blokkok helyszínének közvetlen szomszédságában. Mindemellett jól halad az a területelőkészítési munka, amelynek zárásaként az MVM Paksi Atomerőmű Zrt. átadja az új blokkok területét a projektcég számára. Süli János emlékeztetett rá, hogy az Európai Bizottság döntése alapján a létesítésiengedély-kérelem benyújtását követően három hónappal lehet kérelmezni a földmunkák elkezdését. A földmunkák tehát 2021 elején kezdődhetnek, a létesítést megelőző területelőkészítésre vonatkozó engedély megszerzése után. A főépület építéséhez a társaság az engedélyt várhatóan 2021 őszén kapja meg, a létesítési munkák ezt követően indulhatnak.

– A két új blokk megépítése komoly lehetőség a térség számára, rengeteg kapcsolódó beruházásra kerül sor: utakat, lakásokat, üzemcsarnokokat kell építeni, fejlesztéseket valósítunk meg az egészségügy, az oktatás és számos más szolgáltatási területen. A beruházáshoz kapcsolódóan egy komplex, összehangolt térségfejlesztési programot valósítunk meg a térség felzárkóztatása érdekében – húzta alá Süli János.

A fórumot követően megtartott sajtótájékoztatón a projektért felelős miniszter szintén részletesen beszámolt a Paks II. beruházás eddigi legfontosabb mérföldkövéről.

INFORMÁCIÓS KÖZPONT
A VÁROS SZÍVÉBEN

A városi könyvtár szomszédságában nyitotta meg kapuit a PIP Közép-Duna Menti Térségfejlesztési Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság Információs Központja. Az iroda elsősorban a Paks II. beruházásra érkező külföldi munkavállalókat és családtagjaikat várja szolgáltatásaival, de emellett a külföldi és belföldi látogatók számára is biztosít turisztikai információkat.

Hivatali időben személyesen, a nap bármely órájában telefonon fordulhatnak a Paks II. beruházásra érkezők a városi könyvtár mellett megnyílt Információs Központhoz kérdéseikkel, problémáikkal. A pályázati forrás felhasználásával kialakított iroda a turisták és természetesen a helyben és környékben élők előtt is nyitva áll. Szolgáltatásai sokrétűek, és – bár elsősorban ezzel a céllal hozták létre – nem szorítkozik csupán a Pakson hosszabb-rövidebb ideig élő külföldiek beilleszkedésének előmozdítására. A palettát más erőműberuházások tapasztalatai mellett a Paks II. projekten dolgozó orosz szakemberek és családtagjaik részéről érkező igények, kérdések, felvetések nyomán alakították ki.

Az Információs Központ tevékenysége éppen ezért két részre tagolódik. Egyrészt kiszolgálja az atomerőmű építése során akár évekig, de minden bizonnyal hosszabb ideig életvitelszerűen itt élő harmadik országbeli munkavállalókat és családtagjaikat. Másrészt információt nyújt a belföldről vagy más európai uniós tagállamból érkező látogatóknak elsősorban a turisztika területén.

A központ munkaszervezetét az ún. front office és a diszpécserszolgálat alkotja. A front office munkatársak feladata a napi szintű, közvetlen segítségnyújtás a beilleszkedéshez és a tájékozódáshoz a Paks II. beruházás kapcsán érkező külföldi állampolgárok számára. Segítik az ittlétüket és igyekeznek kapcsolatot teremteni a magyar és a külföldi lakosság között. A munkatársak általános szolgáltatásokkal kapcsolatban, közigazgatási, jogi, hatósági ügyek intézésében, szálláshely-közvetítésben és a különféle területeken, így az egészségügy, oktatás terén felmerült azonnali problémák megoldásában nyújtanak segítséget.

Az irodát személyes tanácsadásért hétfőtől péntekig 9 és 17 óra között, szombaton 9-től 12 óráig lehet felkeresni. A szolgálat a nap 24 órájában hívható ingyenesen.

Információs Központ
+36 75 677 777, icenter@pipkft.hu
Diszpécser Szolgálat
+36 80 29 68 68, icenter24@pipkft.hu

A diszpécserszolgálat tagjai orosz és angol nyelven nyújtanak információt az ügyfelek részére.

A szolgáltatás létrehozásának kiemelt célja, hogy segítse a külföldi állampolgárokat. A problémás esetek mihamarabbi megoldása érdekében szorosan együtt fog működni a helyi rendészeti szervekkel és az orosz fővállalkozó céggel. A központ munkatársai egy e célból készült térségi adatbázisra támaszkodva keresik meg az adott problémára a megoldást legyen szó egy útközben elszenvedett defektről vagy orvosválasztásról.
Az igény már régen megfogalmazódott egy olyan szolgáltatásra, amely a Paks II. projekt kapcsán ide érkező külföldi munkavállalók és családtagjaik beilleszkedését segíti. A két új blokkért felelős miniszter és munkaszervezete a térség szereplőivel közösen kereste erre a megoldást. A sokrétű szolgáltatást biztosító központot végül európai uniós pályázat segítségével Paks Város Önkormányzata és a PIP Közép-Duna Menti Térségfejlesztési Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság közösen valósítja meg. A partnerek konzorciumi pályázatot nyújtottak be Nyitott Paks címmel a Belügyminisztérium Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alapjához. A pályázaton az önkormányzat mint konzorciumvezető 386 millió forint támogatást nyert. Az összegből többek között a közintézményekben információs pontok létrehozását, a külföldi munkavállalók integrációjának elősegítését, nyelvi képzéseket, integrációt segítő kulturális rendezvényeket, tolmácsolási, fordítási munkákat tud majd finanszírozni. A PIP konzorciumi partnerként az Információs Központ létrehozására nyert 200 millió forintot.

A PANDÉMIA
ÉS A NUKLEÁRIS IPAR

A 2019 decemberében elsőként Kínában észlelt koronavírus alapjaiban változtatta meg mindannyiunk életét a munkától kezdve az oktatáson vagy az utazáson keresztül egészen az olyan alapvető dolgokig, mint például a bevásárlás. Ez a változás az energiaipart sem kerülte el.

Az Egészségügyi Világszervezet (WHO) 2020. március 11-én nyilvánította világjárvánnyá a koronavírust. A Paksi Atomerőmű még aznap kiadott nyilatkozatában ismertették: rendelkeznek pandémiás tervvel, amelyet a helyzetnek megfelelően aktualizáltak. Március 2-től felfüggesztették a látogatásokat és a közösségi eseményeket, a képzéseket leállították, utazási korlátozásokat vezettek be. Jelentősen csökkentették az atomerőmű területén munkát végzők számát: minden olyan feladatot, amely nem feltétlenül szükséges a blokkok biztonságának fenntartásához, illetve a folyamatos üzem kiszolgálásához, későbbre ütemeztek át. Április közepétől pedig az üzemviteli működés 12 órás műszakrendre váltott.

A két legfontosabb nemzetközi nukleáris szervezet, a bécsi központú Nemzetközi Atomenergia-ügynökség (IAEA) és a párizsi Nukleáris Energia Ügynökség (OECD NEA) március elején közölte, hogy a WHO javaslatait követve gyakorlatilag teljes mértékben áttérnek az otthoni munkavégzésre, az irodákban csupán azok dolgoznak, akiknek a helyszíni munkája elengedhetetlen a mindennapi tevékenységekhez, és ők is csak korlátozott ideig tartózkodnak bent.

Közép-Európát górcső alá véve is hasonló intézkedéseket látunk. Krskóban csak azok dolgoznak a telephelyen, akiknek a munkája miatt ez elengedhetetlen, mindenki más otthon végzi napi feladatait. Ezenfelül minden telephelyi építkezést, helyszíni projektet határozatlan időre felfüggesztettek. Csehországban és Szlovákiában is több százan végzik otthonról munkájukat, a telephelyeken csupán a szükséges műszaki és üzemviteli személyzet dolgozik. Az atomerőművek területére hőmérő szenzorokat helyeztek el, Csehországban pedig emellett a munkavállalónak nyilatkoznia kell arról, hogy nincsen koronavírusra utaló tünete és nem járt veszélyeztetett országban.

Hasonlóan járt el a paksihoz hasonló VVER-1200 technológiájú atomerőmű építését koordináló Fennovoima is. A finn kollégák szintén kiemelt figyelmet fordítanak a higiéniára és a tisztaságra, a telephelyeken és látogatóközpontokban határozatlan ideig nem fogadnak látogatókat, felfüggesztették az utazásokat és bevezették a home office-t. A finn nukleáris hatóság az időszakos ellenőrzését Skype-on folytatta le. Franciaországban szintén online tartottak időszakos vizsgálatokat az egyes telephelyeken.

Agneta Rising, a Nukleáris Világszervezet (WNA) vezetője egy májusi webináriumon arról beszélt, a koronavírus tulajdonképpen ébresztő a világ számára abból a szempontból is, hogy jól látható: nukleáris energiára egyre nagyobb szükség van a folyamatos, megbízható áramtermelésben, a pandémiát követő időszakban pedig a gazdaság helyreállításában is óriási szerep hárulhat majd a szektorra.

TÁRSASÁGUNK JÓL VIZSGÁZOTT A JÁRVÁNYHELYZETBEN

A koronavírus-járvány egyik napról a másikra változtatta meg a mindennapjainkat. Ami januárban még csak egy másik kontinensen zajló, rémisztő, ám távoli fenyegetésnek tűnt, március közepén már az ajtónkon kopogtatott és fenekestül felforgatta életünket. A Paks II. társaság vezetése gyorsan reagált az új helyzetre: már januárban naprakészen tájékoztatta a munkatársakat a veszélyről és a javasolt védekezésről; februárban kézfertőtlenítőkről gondoskodott, a vírus magyarországi megjelenését követően pedig számos rendkívüli intézkedést vezetett be a kollégák egészségének megőrzése és a vírus terjedésének lassítása érdekében – minderről dr. Turi Zsolt biztonsági igazgató beszélt magazinunknak.

A március 13-án életre hívott Pandémia Elleni Védekezés Helyzetkezelési Csoport (Csoport) folyamatosan figyelemmel kísérte és értékelte a védekezést országos szinten koordináló Operatív Törzs ajánlásait, iránymutatásait, illetve a kormány intézkedéseit, és azokkal összhangban hozta meg döntéseit. A számos lényegre törő egészségmegóvó intézkedés közül a legnagyobb volumenűt, az otthoni munkavégzést március 16-án vezette be a társaság.

– A társaság üzletmenetének folytonosságát fenntartva lépésről lépésre minimálisra csökkentettük az irodai jelenlétet, és az elektronikus ügyintézést helyeztük előtérbe – mondta el Turi Zsolt, hozzátéve: – A személyes jelenlétet feltétlenül igénylő megbeszéléseket szigorú higiéniai szabályok mellett tartottuk meg. Az orosz féllel való egyeztetések során is az elektronikus kapcsolattartás élvezett prioritást.

A kollégák zökkenőmentesen álltak át az otthoni munkavégzésre, amiben nagy szerepe volt a társaság új, saját üzemeltetésében lévő informatikai rendszerének, amely lehetővé tette, hogy otthonról is teljes funkcionalitással elérhető legyen valamennyi vállalati alkalmazás.

> A munkavállalók közössége számára az egyik „köldökzsinór” az intranet lett,

ahol nemcsak arról értesültek a munkatársak, milyen intézkedéseket hozott a kormány a járvány megfékezésére vagy a Csoport a munkavállalók egészsége megóvása érdekében, de számos közösségformáló kezdeményezés is indult, valamint arról is tájékozódhattak kollégáink, szükség esetén milyen lelki segítséget kaphatnak az új helyzet feldolgozásához. Munkatársaink számára megszokottá váltak a videokonferenciák, és számos adminisztratív folyamat is egyszerűsödött az elektronikus ügyintézés révén.

A biztonsági igazgató aláhúzta: nem kisebb feladat volt annak az előkészítése sem, hogy a munkatársak biztonságos munkakörülmények közé térhessenek vissza irodáikba a home office időszakának zárultával. Egyebek mellett gondoskodni kellett a tárgyalók légfertőtlenítéséről, a légkondicionálók tisztításáról, a kulcsos autók fertőtlenítéséről, a megfelelő kézfertőtlenítő-szerek, védőkesztyűk, többször használható, mosható maszkok folyamatos rendelkezésre állásáról a továbbiakban is.

Turi Zsolt hozzáfűzte: – Társaságunk jól vizsgázott. A rendkívüli helyzet éppen a létesítési-engedély-kérelem összeállításának finisében ért bennünket, ám a cég jól vette az akadályt: a dokumentáció határidőre a hatóság asztalára került.

Több tízezres nézőszámával a társaság történetének legsikeresebb Facebook-bejegyzése lett az a videó, amelyben a Paks II. Zrt. megköszönte a Paksi Atomerőmű dolgozóinak a helytállást a koronavírus-járvány közepette.

MUNKAVÉDELEMBEN **NEM ALKUSZOM MEG**

A biztonság és a munkavédelem terén nem alkuszik Magyar András. Alapelve, hogy soha, semmilyen körülmények között nem lehet háttérbe szorítani a szabályokat, mert a dolgozók testi épségének megóvását szolgálják. András az elmúlt három évtized során Panamától Nigériáig, a világ számos pontján gyarapította szakértelmét, amivel a Paks II. Zrt.-nél örömére magyar erőmű építését támogathatja.

A Műszaki Igazgatóság Általános Műszaki Osztályának vezető technológiai munkavédelmi szakértőjeként Magyar András alapfeladata a beérkező kiviteli tervdokumentumok munkavédelmi szempontú értékelése. Ez praktikusan annyit tesz, hogy kollégáival együtt ellenőriznie kell, a dokumentumokban minden munkabiztonságra vonatkozó előírás megfelel-e a magyar jogszabályoknak, illetve azt, hogy a fővállalkozó ennek hogyan fog majd a kivitelezés során érvényt szerezni.

A munkafolyamatokhoz kapcsolódóan biztonsági egészségvédelmi terv készül, ami az alap munkavédelmi szabályokat tartalmazza. Ebben részletesen leírják, hogy milyen módon garantálják a dolgozók testi épségét, a munkabalesetek elkerülését. Ez minden fázisra kiterjed az anyagok szállításától az alapozási munkákon át a magasban történő munkavégzésig. Igazolnia kell a fővállalkozónak olyan aprónak tűnő

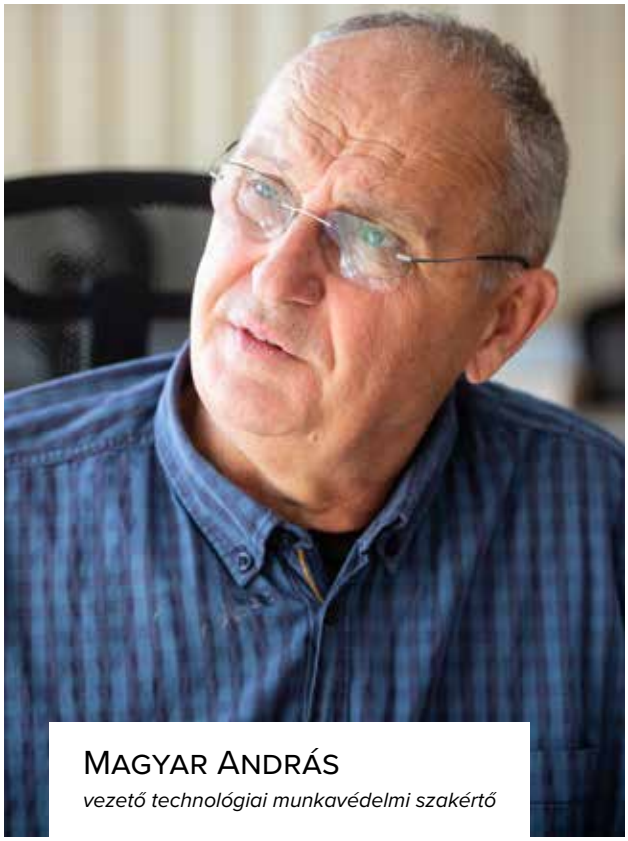

MAGYAR ANDRÁS
vezető technológiai munkavédelmi szakértő

részleteket is, hogy miként gondoskodik a közlekedési utak karbantartásáról, a „kiporzás” vagy éppen szállítás közben a leszóródás megakadályozásáról. Ugyanez a magasban történő munkavégzésnél egészen addig terjed, hogy meghatározzák, hogyan, mivel kell a területet körülhatárolni, vagy éppen a földmunkáknál azt, hogy miképpen előzik meg az omlást – részletezte a szakember.
Akik megfordulnak a felvonulási területen, tudják, hogy András nemcsak a dokumentumokat bújja, rendszeresen felbukkan az építkezésen is. Így volt ez már a transzformátorállomás építésekor, és igaz ez az irodaépületek és a konyha-étkező kivitelezése kapcsán is. Munkavédelmi koordinátorként a megrendelő, azaz a Paks II. Zrt. érdekeit képviseli.

Ha biztonságosan dolgozol, hatékonyan dolgozol.

András hangsúlyozta, a biztonságért hozott áldozat jó befektetés, hiszen ha egy építkezésen munkabaleset történik, le kell állítani a munkát, csorbul a hatékonyság. Ráadásul még egy kisebb fajsúlyú esemény is rossz színben tüntetheti fel a céget. Éppen ezért vallja azt, hogy a munkavédelmi ismeretekre, azok oktatására minél nagyobb hangsúlyt kell helyezni, a legjobb védőeszközöket kell biztosítani a dolgozók számára, és – bár nem népszerű ilyet mondani – szükség van a fegyelmező eszközökre, a szabályok betartatására.
És – mint kiemelte – az is elengedhetetlen, hogy a dolgozókban kialakuljon a biztonságtudat, ne kényszernek érezzék a szabályokat, a védőeszközök használatát.

A szabályok az emberek védelmét szolgálják, betartásuk rutinná kell, hogy váljon.

Magyar András nem tudja megtagadni önmagát és elfeledni a munkavédelem terén töltött évtizedeket: már messziről kiszúrja, ha valaki nem használ hevedert, ha nincs megfelelően rögzítve. Számára egy építkezés területén hányódó csomagolóanyag sem pusztán szemét, hanem potenciális veszélyforrás. – Én vagyok a rossz zsaru. Nekem kell ellenőrizni, hogy betartják-e, ami a dokumentumban szerepel – mondta hozzátéve, nem tud elmenni a szabálytalanságok mellett. Még ha kívülállóként lát is egy építkezést, ott is azonnal „rááll a szeme” a szabálytalanságokra. Tréfásan hozzáteszi: azt tervezi, ha nyugdíjba megy, vesz egy nagyon-nagyon sötét napszemüveget, hogy ne vegye észre a hibákat.

GREEN HELMET

- Karbantartó lakatosként kezdte pályafutását a Borsodi Hőerőműben, Kazincbarcikán, ahol pedagógus feleségével, Erikával ma is él.
- 1986-ban Moszkvában tűzvédelmi és biztonságtechnikai mérnöki, később munkavédelmi szakmérnöki diplomát szerzett.
- Négy nyelven beszél: magyarul, oroszul, angolul, spanyolul.
- A borsodi erőmű mellett „mindhalálig” kitartott, annak privatizálása után az amerikai AES konszern volt a munkáltatója, ahol 2007-ben, elsőként megkapta az Év biztonságtechnikai szakembere elismerést.
- Sikerként könyveli el az AES Tisza erőmű négy blokkjának felújítását, mert a kétéves projekt során csupán egy ujjtörés történt.
- 2000-ben kezdődött nemzetközi karrierje: Panamában, Spanyolországban, Szaúd-Arábiában, Marokkóban erőműépítéseken dolgozott, Grúziában, Kazahsztánban, Nigériában biztonságtechnikai felméréseken vett részt.
- Bulgáriában, ahol szintén munkavédelmi felelős volt, tizenhat nemzet dolgozott együtt.
- Nem egyszer kemény csatákat vívott hol a munkáltatókkal, hol a munkavállalókkal a biztonságos munkavégzés érdekében.
- A nemzetközi építkezéseken többnyire zöld sisakban tűnt fel, ezért gyakran csak így emlegették: „Green Helmet”. *(Pakson a fővállalkozó standardjainak megfelelően piros sisakot visel.)*

Az apám a Borsodi Hőerőműben kilenc vezérigazgató mellett dolgozott sofőrként. Első kézből tudósított, ha baleset történt. Később ébredtem rá, hogy ennek szerepe volt abban, hogy nekem célommá vált, hogy elkerüljük a baleseteket.

A szakértő szerint mindig hatékony oktatásra, számonkérésre van szükség, s ha történik baleset, ki kell vizsgálni, azonosítani a veszélyt, kockázatot és azok valószínűségét. Úgy gondolja, hogy a kereteket mindig, minden beruházásnál le kell fektetni már a kezdetekkor. Le kell szögezni, hogy a fegyelmezettség alapelvárás, semmi nem írhatja felül a biztonságot az emberek védelme és a cég hírnevének megóvása érdekében. A munkavédelmi szabályok betartása, betartatása mindig a fővállalkozó felelőssége. Így van ez a Paks II. projektben is, de amellett, hogy az orosz kollégák felelőssége, a nukleáris terület nagyon érzékeny, a cég hírneve kiemelt fontosságú. Ezért az atomerőmű építése és a hozzá kapcsolódó tevékenységek során a szokásosnál is nagyobb hangsúlyt fektetünk a munkavédelemre – húzta alá.

Magyar András szakmai hitvallása sok országban és sokféle erőműben szerzett tapasztalatai alapján kristályosodott ki. Megfordult Panamában, Kazahsztánban, Szaúd-Arábiában, dolgozott víz-, gáz- és szénerőmű-beruházásokon. Három éve azért jelentkezett a Paks II. álláshirdetésére, hogy egy magyar erőmű építését támogathassa szakértelmével.

KERETSZÁM-BŐVÍTÉSSEL

INDULHAT A KÖVETKEZŐ TANÉV

Maximálisan kihasználták a keretszámot: több mint száz hallgató részvételével zajlott a Paks II. Atomerőmű Zrt. által kezdeményezett Paks II. Akadémia hat hazai egyetemen az első évfolyamon a 2019/2020-as tanévben. A hatalmas érdeklődés miatt a társaság úgy döntött, bővíti a keretszámot.

Dr. Czifrus Szabolcs, a BME egyetemi docense reaktor üzemtant oktat

Tanóra a Pécsi Tudományegyetemen

A Paks II. Zrt. több formában is támogatja a jövő atomenergetikai szakembereinek képzését. A Tanulmányi Ösztöndíjprogram, a szakmai gyakorlat lehetősége és a Paks II. Akadémia is ennek szellemiségében jött létre. Ez utóbbi program keretében a Paks II. Zrt. anyagi támogatása mellett végezhető el az alapképzésre épülő atomerőművi üzemeltetési szakmérnök elnevezésű szakirányú továbbképzés. A Társaság a képzést hat intézménnyel – a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetemmel (BME), a Pécsi Tudományegyetemmel, a Debreceni Egyetemmel, a Pannon Egyetemmel, a Miskolci Egyetemmel és a Dunaújvárosi Egyetemmel – együttműködésben hozta létre. A képzés a hallgatók számára a megadott keretszámig térítésmentes. Négy egyetemen 2019 szeptemberétől, kettőn pedig keresztféléves formában, 2020 februárjától tanulhatnak a hallgatók.

> A tananyag összeállításában, a tanterv kidolgozásában kiemelt szerepe volt a BME-nek.

Dr. Czifrus Szabolcs, a Műegyetem Nukleáris Intézetének igazgatója elmondta, a képzés fontos eleme az atomreaktorok fizikája, műszaki felépítése. Reaktorfizika, termohidraulika, nukleáris biztonság – mindezek oktatása 1970-től történik a BME-n, amelynek területén oktatóreaktor is működik.

A BME-n összesen harminc hallgató vett részt a képzésben. Köztük a Paks II. Zrt.-nél dolgozó hat mérnök kolléga is. Ketten a Műszaki Igazgatóságról, ketten az Üzemeltetési Igazgatóságról, további két fő pedig a Törzskari Igazgatóságról.

– Kemény két félév áll mögöttünk. A BME oktatógárdája széles körű, hasznos tudás birtokába juttatott minket. S habár nehéz volt, de megérte. Mérnökként nyilván már adott a műszaki látásmód, de úgy vélem, hogy egy épülő, majd

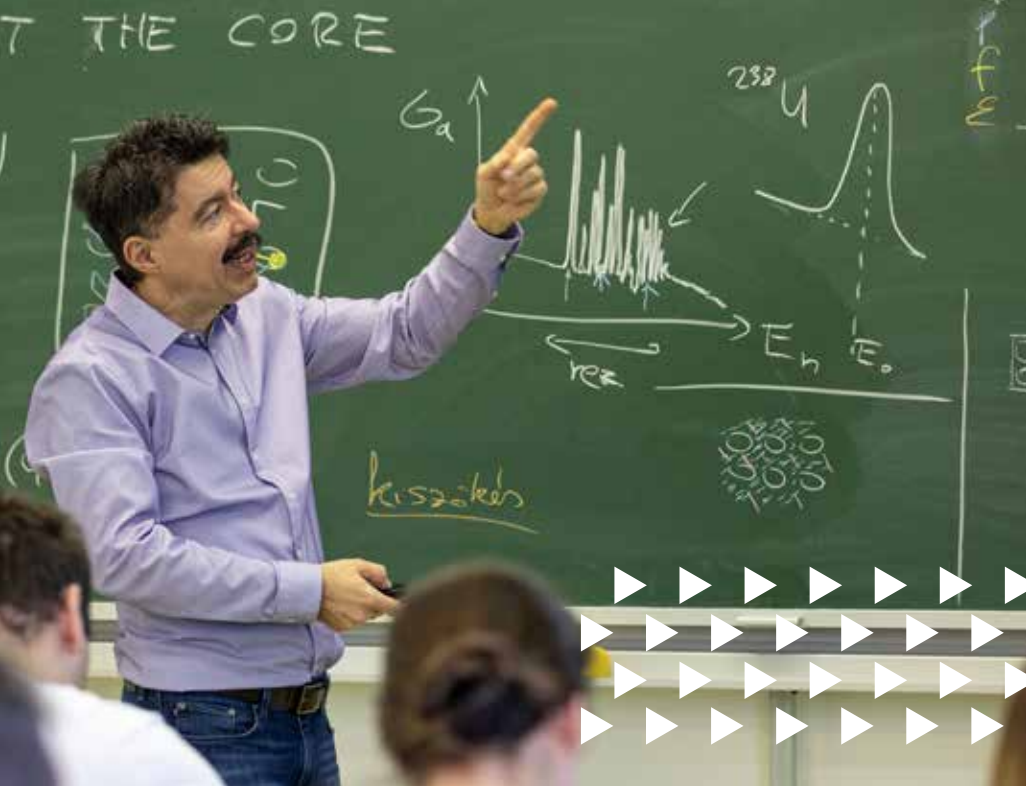

később egy üzemelő atomerőműben dolgozó szakember számára – legyen szó bármelyik területről – nélkülözhetetlen az atomenergetikai szaktudás – összegezte Széplaki Tibor integrált kockázatkezelési osztályvezető, aki az első induló évfolyamban végezte el az atomerőművi üzemeltetési szakmérnök képzést a Műegyetemen.

Kozmáné Pocsai Zsófia, a jelenleg gyesen lévő anyuka szintén a BME-n végezte el a képzést. – Energetikai mérnökként nem áll tőlem távol ez a terület, de nem ebben dolgoztam, így rengeteg új ismeretre tettem szert a képzés során – mondta. Szerinte a hazai energiamixben óriási szükség van az új blokkokra, amelyek létesítésében maga is szívesen részt venne.

A Pécsi Tudományegyetemen (PTE) is nagyon népszerű a képzés, itt 22-en vesznek részt benne, ebből 2 fő saját finanszírozásban. – Habár 3-4 éve nagy naperőművekkel foglalkozom, közben figyelem a Paks II. projektet. Úgy gondolom, hogy az atomenergia jelenti a hosszú távú befektetést a jövőbe, ezért döntöttem úgy, hogy önfinanszírozásban is elvégzem ezt a képzést – mondta Magusics Pál, a PTE hallgatója.

A nagy érdeklődésre való tekintettel a Paks II. Zrt. bővíti a keretszámot, így a következő tanévtől összesen 135 főnek lesz lehetősége térítésmentesen részt venni a programban. További változás, hogy a képzésbe a folytatásban bekapcsolódhatnak fizikusok, vegyészek is. Esetükben a megszerzett oklevélben atomerőművi üzemeltetési szakember képzettség szerepel majd. Az évszázad hazai beruházásában jól képzett szakemberekre van szükség, így a Paks II. Zrt. minden megtesz azért, hogy jelenlegi és leendő munkatársai magas színvonalú képzéseken bővíthessék tudásukat.

Széplaki Tibor (középen) reaktor üzemtan órán, a BME-n

A Paks II. Akadémia keretében összesen eddig 108 fő képzését támogatta Paks II. Zrt. A következő tanévben mindösszesen 135 fő kezdheti meg tanulmányait a Társaság finanszírozásában. A projektben várhatóan mintegy 8-10 ezer ember dolgozik majd. A tervezés és az építés, majd az üzemeltetés szakaszában is rengeteg, jól képzett szakemberre van szükség. A Paks II. Akadémia keretében a következő években több száz atomerőművi üzemeltetési szakmérnököt/szakembert képeznek majd, akik a hasznos tudás birtokában erősíthetik a társaság szakembergárdáját. Tehát a Paks II. Akadémia nem csak egy képzés, hanem tulajdonképpen egy karrierút kezdete is lehet.

A PAKSI ATOMERŐMŰ RÉSZVÉTELE AZ ÚJ BLOKKOK LÉTESÍTÉSÉBEN

Az MVM Paksi Atomerőmű Zrt. (továbbiakban Paks I.) a Teller Projekt és a Lévai Projekt végrehajtásával megalapozta és előkészítette az erőmű bővítését a meglévő blokkok közvetlen szomszédságában.

Időközben a kormányzati és az EU döntések értelmében az új blokkok létesítésével járó feladatok kikerültek az MVM és a Paks I. hatásköréből.

A feladatok végrehajtására önálló társaságot, a Paks II. Atomerőmű Zrt.-t (továbbiakban Paks II.) hozták létre. Tekintettel azonban arra, hogy a tervezett új atomerőművi blokkok potenciális telephelye jelenleg a Paks I. tulajdonában van, az új létesítmény pedig a működő atomerőművi blokkok biztonsági övezetén belül helyezkedik majd el, valamint arra a már most előrelátható tényezőre, hogy néhány fontos rendszert, objektumot hosszú távon a két társaság közösen fog a jövőben üzemeltetni, elengedhetetlen a két cég szoros együttműködése.

A Paks I. és Paks II. között megkötött együttműködési megállapodások és szerződések megfelelően szabályozzák és biztosítják a mindennapi munkavégzés feltételeit.

A közös feladatok meglehetősen nagyszámúak és kellő mértékben bonyolultak ahhoz, hogy a megoldásukhoz, kezelésükhöz szinte mindegyik szakma közreműködése szükséges legyen, ezért az együttműködésben érintett műszaki, jogi és gazdasági szakemberek a két cég között kialakított, részletesen átgondolt szervezési keretek között hajtják végre az aktuális feladatokat. A felsővezetői szinten rendszeresek az egyeztetések, a két cég szakmai vezetése – a Paks I. részéről az Atomerőmű Bővítési és Koordinációs Kiemelt Projekt (BKP), a Paks II. részéről a Program Igazgatóság – heti rendszerességgel találkozik és értékeli a feladatokat, az aktuális és mindig változó helyzetet.

A Paks I. egyik állandósult, szinte folyamatosnak tekinthető feladata a leendő telephelyen végzett kutatási feladatok felügyelete, koordinációja, a biztonságos munkavégzés feltételeinek megteremtése. Az elmúlt évek során rendszeresen folytak, de napjainkban is folyamatosan folynak kutatófúrások, illetve ellenőrző mérések az Északi területen, illetve korlátozottan az erőmű területén is.

Jelenleg a legjelentősebb és legnagyobb feladatot a 8803/16 helyrajzi számú ingatlan előkészítése és a Paks II. részére történő átadása jelenti. Ez a feladat magában foglalja a Paks I. üzemeltetését szolgáló üzemi rendszerek kiváltását, a régi rendszerek megszüntetését, az épületek, utak bontását, a terület függetlenítése miatt kiváltandó építmények pótlását, de ezeken túlmenően a Paks II. által igényelt új közműigények biztosítása is az erőmű feladatai közé tartozik.

A legjelentősebb kiváltandó rendszerek az alábbiak: a szennyvíz-, a csapadékvíz-, az ivóvíz-, a tűzivíz-, a városfűtési rendszer, a villamos hálózatok és a fizikai védelemmel kapcsolatos rendszerek.

A Paks II. közműigényeit illetően a következő jelentősebb rendszerek kapcsolati pontjainak kiépítése a kiemelt feladat: szennyvízbefogadás csatlakozási pont, csapadékvíz-befogadás csatlakozási pont, ívóvíz-vételezés csatlakozási pont, távfűtés- (hőenergia-)vételezés csatlakozási pont.

A felsoroltakon túl szükséges a terület terepszintjének rendezése, a vasúti vágányok egy részének bontása, vasúti átjáró létesítése és még számtalan más feladat.

Az elkészült távhő-csatlakozási pont. | Fotó: MVM Paksi Atomerőmű Zrt.

Bontási munkálatok. | Fotó: MVM Paksi Atomerőmű Zrt.

A feladatok végzése a Paks I.–Paks II. között leegyeztetett határidőre történik oly módon, hogy a területek átadása szakaszosan, a Paks II. projekt igényei szerint valósul meg. E hatalmas munka eredményei már most szembetűnőek azok részére, akik az északi bekötőút felől közelítik meg az erőművet, illetve rendszeresen járnak az Északi területen. Az első felvonulási terület – a volt ÖKO-park – már 2 éve átadásra került, és ezen már láthatóan nő az első három felvonulási épület.

Az igazi nagy látványos változás azonban az Északi területen következett be. A területen mindenhol munkavégzés nyomait látni, a sok föld alatti rendszer építése, kiváltása miatt rengeteg a gép, az útlezárás és az újonnan létesített munkaárok. De a megszokott tájat igazából a nagyszámú épület lebontása (összesen körülbelül 70 épület és egyéb építmény elbontására kerül sor 2020 júniusáig) és a fák kivágása változtatta meg. Most már egyre inkább láthatóvá vált, milyen hatalmas területen fog a Paks II. fejlesztése zajlani.

Természetesen az Északi területen nem minden épület kerül lebontásra, megmarad a Karbantartó Gyakorló Központ, a három nagy raktár, a múzeum épülete, a mozdonyszín és a toxikus tároló.

A másik látványos változást a Paks I. által elvégzett erdőrészek kivágása hozta az Északi Porta előtti kereszteződés és az összekötő út (K5 jelű út) mindkét oldalán. Ezeken a területeken a Paks I. és a Paks II. parkolókat fog építeni. A terület megtisztításával azonban a zöldfelületek nem kerülnek véglegesen felszámolásra, a tervezett objektumok megépítését követően a Helyi Építési Szabályzat előírásainak megfelelően természetesen megtörténik a kivágott fák pótlása.

A Paks I.–Paks II. együttműködése nem korlátozódik a területelőkészítési munkákra. Töretlenül folynak a sokoldalú műszaki egyeztetések a Paks II. engedélyezési feladatokkal, a közös üzemeltetésű objektumokkal kapcsolatosan is. A két cég jogászai, gazdasági szakemberei folyamatos kapcsolatban állnak egymással annak érdekében, hogy a felek között jelentkező újabb és újabb feladatok megvalósítása mindenben megfeleljen a törvényi előírásoknak és mindkét cég érdekeinek. Előkészítés alatt állnak további beruházások is (például az északi bekötő és a K5 út négysávossá tétele). Ezekről a munkákról a következő lapszámokban adunk rövid tájékoztatást.

Szőke Larisza | *projektvezető*
Atomerőmű Bővítési és Koordinációs Kiemelt Projekt

Kávészünet
Gallyas Vilmossal

Életre szóló barátság, apai büszkeség, felelősségérzet, a személyes találkozások fontossága... és természetesen a zene. Ez mind-mind szóba került az Atomszféra első Kávészünetében.

Gallyas Vilmos, sokaknak Giles, a paksi zenei élet egyik ikonikus alakja, bár basszusgitárját egy viszonylag hosszú időszakra szögre akasztotta. Ezt akkor elkerülhetetlennek tartotta, de ma már nem biztos, hogy megtenné, mert a zene – mint mondja – rendkívül sokat ad. Zenekaruk, a The Houdinis négy éve újra él, s még a karantén idején is megtalálták a módját, hogy új nótákkal jelentkezzenek.

Habár kézenfekvő lenne, de nem a zenéről kezdünk beszélgetni, hanem lányáról. Az apjához hasonlóan öntudatos, vagány Sára 15 éves, Somberekben él, építész szeretne lenni. A távolság ellenére kapcsolatuk nagyon szoros. Az elmúlt hetekben is minden este beszéltek Facetime-on, de Vili ebben a tekintetben régi vágású, számára ez nem pótolja a személyes találkozást. Éppen ezért nagyon megsínylette azt az időszakot, amikor a kijárási korlátozások miatt erre nem volt módjuk.

A Paks II. Zrt. irányítástechnikai szakértője 10 éves volt, amikor Ajkáról az atomvárosba költöztek. Az talán ritkaság, hogy ajkai barátaival ma is élő kapcsolata van, de az bizonyára senkit nem lep meg, hogy gyerekként igazi rebellis volt. Forradalmárságát külseje, főként hosszú raszta haja is tükrözte.

Lázadó korszaka hosszan tartott, mégsem volt nehéz beilleszkednie a nukleáris ipar fegyelmezett rendszerébe.

A Paksi Atomerőműben, majd az Ovitnál dolgozott, utóbbira igazán jó szívvel emlékszik, mert ott rengeteget gazdagodott mind emberileg, mind

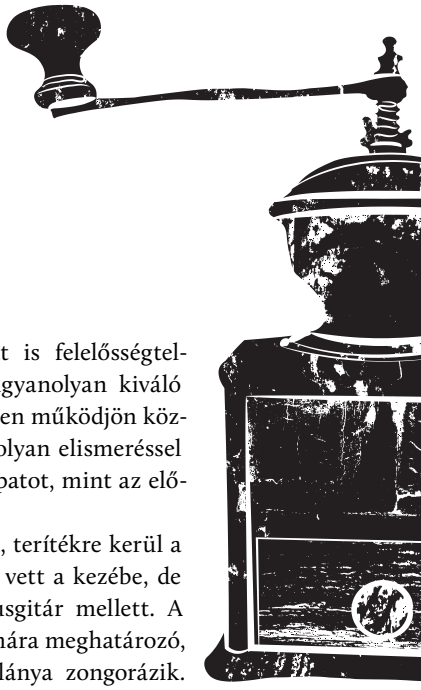

szakmailag. Mostani munkáját is felelősségteljesen végzi: az vezérli, hogy ugyanolyan kiváló színvonalú atomerőmű építésében működjön közre, amilyen a meglévő, s ugyanolyan elismeréssel emlegessék majd a mostani csapatot, mint az elődöket.
S mivel valóban elkerülhetetlen, terítékre kerül a zene. Először akusztikus gitárt vett a kezébe, de hamar elköteleződött a basszusgitár mellett. A zene a családban nem csak számára meghatározó, édesapja szaxofonon játszott, lánya zongorázik. Mint elárulta, angoltudását is a zenének köszönheti, elsősorban Bonónak: a U2 számait kazettára másolta – ezek ma is megvannak –, megtanulta és szótár segítségével le is fordította.
Gyerekkori barátaival, Gyuszi bával és Cibával, azaz Orbán Gyulával és Balczer Gáborral ma is együtt zenélnek a ’80-as évek végén alapított The Houdinisban.

Annak idején történelmet írtak: ők voltak ugyanis az első magyar együttes, amelyik angol nyelvű lemezt készített.

Az interjú véletlenszerűen kiválasztott helyszíne ezt emlegetve nyer értelmet: a mai Erzsébet szálló akkoriban ifjúsági házként működő épületében tartották próbáikat. Szavai nyomán megelevenednek a ’80-as évek, amikor Pakson, nyüzsgő társasági és zenei élet volt. Ezt most nagyon hiányolja, akárcsak azt a Nyugaton ma is tapasztalható jelenséget, hogy a koncertek, legyen szó bármilyen rétegzenéről, telt házzal mennek. Panaszra nekik nincs okuk, megvan a törzsközönségük, és kellően bölcsek ahhoz, hogy megértsék, a korosztályok közötti távolság miatt a fiatalokkal már nem beszélnek egy nyelvet.
A beszélgetés igazolja, hogy a zene az önkifejezésen, a színpadi élményen túl is rendkívül sokat ad, például életre szóló barátságot, mint esetében, de átsegít a gondokon és a hétköznapi monotónián is. S ha már Kávészünet, essen szó arról is, hogy igen, Gallyas Vilmos kávézik, fontos számára a velejáró rituálé, de maga a kávé is, amit alkalomadtán mézes gyömbérrel bolondít meg.

KÖZÖS NEVEZŐ –

Van valami közös bennük, na persze nem ránézésre. Egyikük nő, a másik kettő pedig férfi. Szőke, barna, fekete, alacsony vagy éppen magas. A közös nevező tehát nem a külsőségekben rejlik. A közös nevező a Duna.

Bucsi Eszter, a Humán Erőforrás Igazgatóság szakmai titkára a munkában precíz és pontos, szereti, ha valami jól szervezett, emellett a váratlan helyzeteket is kiválóan kezeli. Szabadidejét is éppen így éli. Munka után első dolga, hogy kutyáját sétálni vigye. A séta helyszíne sokszor a Duna-part.

Eszter nemcsak Tutyival jár le a partra, néha futócipőt húz. Aki valamilyen sportot űz, az jól tudja, hogy a mozgás nemcsak a testet edzi, hanem a lelket is ápolja. A Duna finom morajlása a mozdulatoknak ritmust, a madarak csicsergése pedig új lendületet ad. Eszter igazi dunai lány. Habár édesanyja az ország északi részéből költözött Paksra, Eszter már itt született. Gyermekkorától kezdve meghatározó számára a Duna.

Néha csak lejövök a partra, leülök egy kőre és hallgatom a vizet, nézem, ahogyan a halak ugrálnak a vízben.

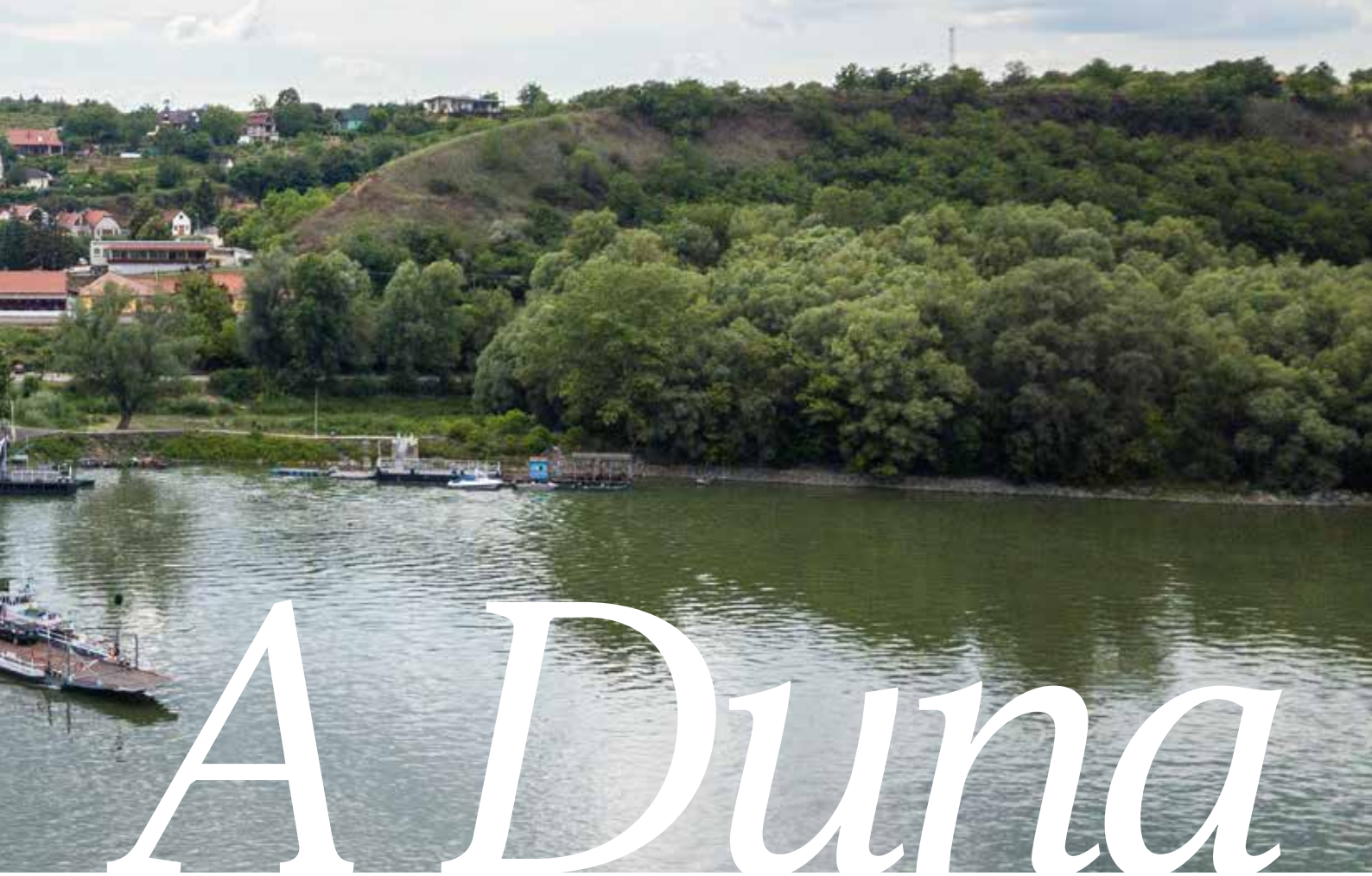

A Duna

Habár szereti az ország északi dombjait is, hiszen anyai nagymamája a mai napig ott él, a kérdésre, hogy tudná-e nélkülözni a Dunát, határozott nemmel felel.

Nekem szükségem van arra, hogy akár naponta lejöjjek a partra és itt töltődjek.

Nyaranta nem riasztja meg, hogy a folyó vize hűvösebb, szívesen mártózik meg benne.
Ha néhány nap szabadságot vesz ki, a távolabbi úti célok között is jó eséllyel szerepel a Duna. Nemrég például a Dunakanyarban járt.

Gyerekként átjártunk a közeli standra, a paksiak körében népszerű homokos fövenyre, közvetlenül a Duna várossal szemközti partján.

Erős kézzel húzza éppen a part irányába a kishajót. A hullámok fel-felcsapnak a stég deszkáira, a hatalmas szél nemcsak a vizet dirigálja, hanem néha igyekszik lekapni a baseballsapkát NAGYPÁL BÉLA fejéről, aki kiváló reakcióidővel nyúl utána és nem hagyja azt vízbe esni. A Minőségügyi és Minőségfelügyeleti Osztály vezetője, amikor csak ideje engedi, a Dunán van. Kishajójával – amelynek belsejét maga építette – segíti a kishajóvezetői vizsgára vállalkozók felkészülését.

Nagyapja imádta a vizet, hiszen – hasonlóan a család számos tagjához – dunai hajós volt, a folyó teljes hajózható szakaszát bejárta kapitányként. Ez a szenvedély pedig Bélára is átragadt.

Gyermekkoromtól sokat jártam a Dunára, illetve a Duna mellé, nagyapámé volt az utolsó ház itt lent a parton.

Szerintem tíz köbméter követ biztosan beledobáltam már a Dunába, kalózhajósat játszottam gyerekként, bedobtam egy uszadékfát a vízbe és aztán elárasztottam „ágyútűzzel". A papával sokat jártam le, volt egy ladikja, az az én gondozásomban volt, gyakorlatilag hetente többször mentem akkoriban le a vízre.

Habár ő nem szeret horgászni, nagyapját mindig kivitte a vízre, hogy pecázhasson, addig a ladikkapitány, azaz Béla, a szigeteken bóklászott.

Szívesen mesél nagyapjáról, a kalandos-fövenyes gyerekkorról, miközben az erős szélben a hajó csak úgy hasítja a Duna vizét. A Duna paksi szakaszát – laikusként úgy tűnik – méterről méterre ismeri. Meséli, hogy melyik partszakasz milyen volt és milyen ma, hogy hol szélesebb, hol keskenyebb a meder, hol kell vigyázni, hogy kikötéskor el ne akadjon a hajócsavar. Mint mondja, a Duna szeretete náluk családi hagyomány, legkisebb fia, Marci is rendszeresen vele tart a vízre.

Sokan eveznek egy hajóban. Fontos, hogy együtt mozogjanak. A víz sodrása, a dobos adta ütem, egymás ritmusa mind-mind komoly figyelmet kíván. A húsz evezős csak akkor tudja hatékonyan szelni a vizet, ha megtalálja az összhangot.

A szabadidős sárkányhajózáshoz nem kell komoly evezős előélet, sokkal fontosabb a ritmusérzék.

Az ASE Dragons sárkányhajó-csapatot összefogó Bardon József, amikor épp nem a Dunán van, akkor sugárvédelmi főszakértő a Vegyészeti Sugár- és Környezetvédelmi Osztályon. A víz szeretete nála is fiatalkori élményekből fakad. Győrben, a főiskola alatt kezdett kenuzni, kajakozni. Paksra visszatérve folytatta a sportot, majd jött a sárkányhajó: 2005 óta járnak le a Dunára, általában hetente kétszer, azért, hogy evezzenek. A csapat magja, 10-12 fő egészen a kezdetektől együtt evez. Minderről a Duna-parton beszélgetünk, a kissé esős időben várjuk, hogy érkezzenek a csapattagok. A zord időjárás sem szegi kedvüket, valószínűleg ennek köszönhető, hogy a Józsi által összefogott csapat komoly sikereket ér el.

> **A Szegeden megrendezett Európa-bajnokságon 2017-ben, tízfős férfi hajóval „A" döntőben végeztünk, erre nagyon büszkék vagyunk. Tavaly, szintén kishajós, de vegyes versenyben megnyertük az országos bajnokságot Domboriban.**

Még a parton állót is magával ragadja, ahogyan a sok evezős húzza a vizet és ritmusra szeli a holtágat. Jól látszik, a közös nevező ebben a sportban kifejezetten fontos.
Mint mondja, leginkább az evezés miatt kedveli a sárkányhajózást, s mindez lányára is hatással volt, hiszen Gerda is imádja a vizet. Sokszor tart édesapjával a Dunára vagy a holtágra és felül a hajóra, hogy dobosként vegyen részt az edzésben, de kajakozott is sokáig. Most éppen a tánc szerelmese. A mozgás és a ritmus mindkettőben közös.

Bardon József korábban a Paksi Atomerőmű csapatát vezette, akikkel a dobogó legfelső fokán volt bérelt helyük többek között az iparági versenyeken. Most, a Paks II. csapatát vezetve is hasonló eredményekben bízik.

VIRTUÁLIS BARANGOLÁSRA
CSÁBÍTJUK KÖVETŐINKET

A legenda szerint egy Pál nevű ember háza előtt álló hatalmas akácfa ihlette a falu nevét. Ez szolgált a Cece irányából csónakkal érkezők számára iránymutatóul. A községbe ma minden évszakban száraz lábbal el lehet jutni, sőt néhány éve már nem is zsáktelepülés, Vajta, Simontornya és Sárszentlőrinc felől is megközelíthető.

Pálfa

A cég közösségi oldala tökéletes felületet biztosít arra, hogy az aktuális információk mellett tematikus rovatokkal jelentkezzünk. Év elején zárult a klímavédelemhez kapcsolódó sorozat, amellyel a sokatmondó TámogAtom cím alatt arra vállalkoztunk, hogy rövid, lényegre törő üzenetekkel tudatosítsuk a lehető legtöbbekben azt a tényt, hogy az atomerőművek működésük során nem bocsátanak ki szén-dioxidot, ezért fontos szerepet játszanak a klímavédelemben.

Pálfa az a település, amelyet ezekkel a szavakkal mutattunk be Facebook-oldalunkon. Itt, illetve a közigazgatásilag hozzátartozó Felsőrácegresen olyan irodalmi nagyságok pallérozták tudásukat, mint Illyés Gyula és Lázár Ervin. A tanyasi iskolát, amelynek padjait koptatták, Apponyi Károly építtette, akárcsak a pálfai kastélyt és a késő barokk stílusú katolikus templomot. Illyés Gyula emlékét Felsőrácegresen iskolamúzeum és kopjafa őrzi. Ilyen és ehhez hasonló gondolatok, leírás, valamint egy, városok esetében pedig három fotó segítségével mutatjuk be Facebook-oldalunkon a két új atomerőművi blokkot befogadó térséget.
A rovat a Térségünk – értékünk nevet kapta, és az első szakaszban a beruházás környezetében fekvő 47 településre kalauzolja el azokat, akik felkeresik a Paks II. Zrt. Facebook-oldalát. A kezdő sorokban említett Pálfát bemutató poszt csaknem 11 ezer embert ért el, ezzel lapzártánkig a legnépszerűbb bejegyzése a rovatnak.

Március közepétől augusztus közepéig hetente két poszttal jelentkezünk Facebook-rovatunkban, amely arra szolgál, hogy erősítse a köteléket a Paks II. projekt és a befogadó térség között, s bemutassa, hogy Paks térsége – Dunán innen, Dunán túl – rengeteg kincset rejt. A bejegyzésekben nem vállalkozunk ezek tételes felsorolására, csupán felvillantunk közülük egyet-egyet, sorra „járva” a településeket. Nem titkolt cél, hogy azok, akik felfedezik majd a településüket bemutató fotót és rövid leírást, egy-egy megosztással vigyék tovább annak hírét, s vele együtt keltsék fel az érdeklődést a projekt iránt is. Azzal ugyanis, ha az interneten szörfözve a Paks II. Zrt. Facebook-oldalán kötnek ki, értesülnek egyéb híreinkről is.
A Paks II. Zrt. kiemelt figyelmet szentel a beruházást befogadó térségnek, így az ott lakók közvetlen tájékoztatásának is. A térségben élők a beruházás minden jelentős momentumánál első kézből kapnak információt hol a helyi sajtón keresztül, hol lakossági fórumok útján vagy egyéb kommunikációs eszközök – hírlevél, roll-upok – segítségével. Az interaktív kamion is végigjárta már több alkalommal is a környék településeit, de ugyanitt debütált az információs sátor is.

Szatmári Szilvia

mentálhigiénés szakember, munka- és szervezet szakpszichológus

TANÁCSAI A HOME OFFICE-BÓL VALÓ VISSZATÉRÉS IDŐSZAKÁRA

- A munkahelyre való visszatérés hasonló lelki megpróbáltatással járhat, mint az elmúlt hónapokban átélt kijárási korlátozás.
- A bizonytalanság komolyabb terhet jelent a biztos rossznál, mert a szervezet nem tudja, milyen védekezőmechanizmust kell aktivizálnia.
- A lehangoltság, szorongás, kiégés, poszttraumás stressz elkerülése érdekében fontos a tudatos felkészülés.
- A vírushelyzettel kapcsolatos információkat csak biztos forrásból szerezzük be, hagyatkozzunk a téma elismert szaktekintélyeitől származó tájékoztatásra.
- A „maradj otthon” utasítást váltó „tartsd magad távol” elvárás érdekes munkahelyi szituációkat teremt.
- A munkáltató részéről pontos, biztonságot sugárzó kommunikációra van szükség, el kell végezni a kockázatelemzést, újra kell értelmezni a normákat, szabályokat.
- Óvatos, szabálykövető magatartást kell tanúsítani a munkahelyen, a megváltozott körülményeket el kell fogadni.
- Befelé fordulásra van szükség. El kell végezni az elmúlt időszak elemzését és megőrizni a pozitív hozadékát, mint például a kreativitás, szolidaritás felszínre kerülése.
- A pozitív tanulságokra kell fókuszálni.
- Fontos lépés a ventiláció, azaz a negatív érzelmek, a feszültség kiadása, kibeszélése.
- Alkalmazni kell a „stressz-megküzdés” bevált eszközeit, úgymint sport, zene, relaxáció, jóga, hobbi, agykontroll.
- Gondot kell fordítani a társas kapcsolatok tudatos újjáépítésére, ápolására.

JÓ NAPOT KÍVÁNOK! **SZIASZTOK!**

Van néhány viselkedési alapszabály, amit mindannyian jól ismerünk, mégis gyakran megszegünk. Itt van például az illendő köszönési forma. Tegye fel a kezét, aki magázó viszonyban minden alkalommal a teljes „jó napot kívánok” üdvözlést használja a kurtított „jó napot” helyett! Vagy elköszönéskor vajon a „viszontlátásra”, vagy a „viszlát” hangzik el a részetekről gyakrabban? A viselkedéskultúra nagyágyúi szerint ez a rövidítés „pongyola”, vagyis kerülendő üzleti körökben. Csakúgy, mint ahogy tegező formában a „helló” sem elfogadott munkahelyen, annak ellenére sem, hogy erre vonatkozóan nincs megkövetelt formula.

Általános szabály, hogy mindig az alárendelt köszön elsőnek, a fölérendelt kötelezően válaszol. Tehát a férfi köszön előre a nőnek, a fiatalabb az idősebbnek, a beosztott a vezetőnek, az alacsonyabb társadalmi rangú a magasabb társadalmi rangban lévőnek. Természetesen előfordul, hogy ezek a szerepek keverednek, így például a fiatalabb vezető jó, ha előre üdvözli az idősebb beosztottat, vagy a férfi vezető a női beosztottját. Mindenesetre, ha bizonytalanok vagyunk egy-egy helyzetben, nyugodtan köszönjünk előre, azzal biztosan nem vétünk nagyot.

Aki kicsit is ismer, tudja, hogy már-már kényszeres köszönőmasina vagyok, valahányszor összefutok egy-egy kedves munkatárssal a folyosón, vagy belépek valahova – aznap akár már sokadszorra is – mindig köszönök. Ez is illembaki, még akkor is, ha talán nem annyira súlyos, mint mondjuk elmulasztani vagy viszonzatlanul hagyni a köszönést. Az ugyanis, ha reggel 8-kor köszönsz a kollégádnak, aztán 11-kor megteszed újra, amikor összefutsz vele, jelezheti azt, hogy elfelejtetted a korábbi alkalmat. Ez pedig, lássuk be, sértő lehet. Munkahelyen naponta csak egyszer kell köszönni, ha később találkozunk, elég egy mosoly vagy egy fejbiccentés jelezvén, hogy „vettem, hogy elmentél mellettem”. Bevallom töredelmesen, van még olyan irodai illemszabály, amit rendszeresen megszegek. Sajnos, sokszor nem állom meg, hogy ne köszönjek be a nyitott irodák ajtaján az ismerős arcoknak, pedig tudom, hogy a nyitott ajtó nem feltétlenül miattam van nyitva, és amíg odabentről nem köszönnek, nem illik zavarnom.

Nos, maradjunk annyiban, hogy nem elég ismerni, alkalmazni is illik az illemszabályokat.

Aranyos Vanda
protokollszakértő

ALKOSS, HOGY MEGISMERJÜNK!

A vállalatok belső kommunikációjának fontos részét képezik a munkavállalóknak vagy éppen a családtagjaiknak kiírt belső pályázatok, felhívások. A jó közösség kialakulásához, megtartásához és fejlődéséhez szükség van a munkán kívüli élményekre, emlékekre. Az ezekből fakadó jó kapcsolatok segítik a munkában való együttműködést, kommunikációt, ügyintézést.
Egymás társait, gyermekeit, munkán kívüli életét, hobbiját segítik megismerni a beadott pályaművek, illetve az az idő, amit az alkotások kiállításakor együtt töltünk. Így a Családi Napokon már nemcsak a kollégák, de párjaik és gyerkőceik is nyitottabban, könnyebben társalognak, játszanak.
A Paks II. Zrt.-nél a belső pályázatokkal a Társadalmi Kapcsolatok Osztály munkatársai foglalkoznak. Ezek keretében eddig a csemetéknek rajz-, a felnőtteknek fotópályázatokat hirdettek az elmúlt években. A visszajelzések alapján pedig folyamatosan értékelik, alakítják, a „célcsoportra" szabják a kiírásokat. Most a felhívásokra érkezett pályaművekből szemezgetünk.

2019 | Ritmusos épületek, dinamikus épületrészek
***Ezeregyéjszaka tükrében** - SZENTIVÁNYI JUDIT munkája*

2019 | Feketén-fehéren
***A kávé rabja** - PUPP ÁGNES munkája*

2018 | Makro-ökológia
***Csúszda** - VASZKÓ ZSOLT munkája*

2018 | Az élet fény(kép)es oldala
***Más megvilágításban** - DR TABA ZSÓFIA munkája*

2019 | Ritmusos épületek, dinamikus épületrészek
***Árnyék-mérleg** - RÁBAY ANDOR munkája*

2018 | Felvillanyozó természet
***Kea** - SIDLÓ TIBOR GÁBOR munkája*

2018 | Karácsony az otthonunkban
NYÁRÁDI KINCSŐ munkája

2019 | A szeretet ünnepe - HEGEDŰS TÍMEA munkája

2020 | Tündöklő-térbeli-tavasz
CSAPÓ DORKA munkája

Babahírek

Nevem: Csomsztek Emil Sándor
Születésem helye, ideje: Budapest, 2020. március 6.
Születéskori súlyom: 3160 g
Hosszúságom: 53 cm
Második gyermek vagyok a családban, testvérem Csomsztek Adél Margit 3 és fél éves.
Anya: Dr. Tajnafői Zita Diana, *a Paks II. Zrt. Törzskari Igazgatóság koordinációs szakértője*
Apa: Csomsztek Csaba

Nevem: Szabó Balázs Botond
Születésem helye, ideje: Pécs, 2020. február 29.
Születéskori súlyom: 3590 g
Hosszúságom: 53 cm
Negyedik gyermek vagyok a családban.
Anya: Kungel Adrienn, *a Paks II. Zrt. Engedélyezési és Felügyelet Igazgatóság Engedélyezési és Nukleáris Biztonsági Osztály asszisztense*
Apa: Szabó Péter Csaba

Nevem: Németh Levente Kolos
Születésem helye, ideje: Budapest, 2020. április 27.
Születéskori súlyom: 4930 g
Hosszúságom: 60 cm
Hetedik gyermek vagyok a családban.
Anya: Nagy Borbála, *tanár*
Apa: Dr. Németh András, *a Paks II. Zrt. Jogi Igazgatóság Nemzetközi Jogi Osztály osztályvezetője*

Nevem: Palla Emma
Születésem helye, ideje: Pécs, 2019. december 12.
Születéskori súlyom: 3330 g
Hosszúságom: 53 cm
Első gyermek vagyok a családban.
Anya: Palla-Kapoli Ágnes, *Szekszárd Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatalának anyakönyvvezetője*
Apa: Dr. Palla László, *a Paks II. Zrt. Jogi Igazgatóság Általános Jogi Osztály osztályvezetője*

Nevem: Poór-Mayer Emma
Születésem helye, ideje: Pécs, 2019. november 12.
Születéskori súlyom: 2690 g
Hosszúságom: 47 cm
Első gyermek vagyok a családban.
Anya: Poór-Mayer Katalin, *a Paks II. Zrt. Műszaki Igazgatóságának vezető koordinátora*
Apa: Poór József, *a Paks II. Zrt. Program Igazgatóság Program Támogatási Osztály vezető program támogatási szakértőjeként dolgozik*

Nevem: Szedmák Boróka
Születésem helye, ideje: Pécs, 2019. augusztus 5.
Születéskori súlyom: 3530 g
Hosszúságom: 52 cm
Első gyermek vagyok a családban.
Anya: Rácz Adrienn, *a Paks II. Zrt. Gazdasági Igazgatóság Létesítménygazdálkodási szakterület létesítménygazdálkodási szakértője*
Apa: Szedmák Péter *egyéni vállalkozó, szoftverfejlesztő*

Nevem: Szőke Bella
Születésem helye, ideje: Szekszárd, 2020. március 5.
Születéskori súlyom: 4000 g
Hosszúságom: 59 cm
Második gyermek vagyok a családban, testvérem Benett 2 és fél éves.
Anya: Szalai Erika, *a Bezerédj Általános Iskola titkárságán dolgozik*
Apa: Szőke Milán Gábor, *a Paks II. Zrt. Általános Biztonsági Osztályon dolgozik mint a fizikai védelmi, nukleáris biztonsági és általános biztonsági szakterület vezetője*

Útban az iskolába az első iskolanapon 1974-ben, Biritón. Fotó: magánarchívum

A kocsid arra megy, amerre nézel

Ahogyan az emberek a Paks szó kapcsán elsőként az atomerőműre, majd a halászlére asszociálnak, úgy László Boldizsár neve hallatán valószínűleg a Cotton Club Singers, majd az opera és a tenor fogalmak hangoznának el. Ő viszont – ha röviden kell, akkor – egyszerűen előadóművészként mutatkozik be.

Keszthelyen születtél, de Pakson, pontosabban a hozzá tartozó Birítón nőttél fel. Mely gyermekkori élmények, helyszínek voltak a meghatározók számodra?

Édesanyám kultúrosként szervezett főleg Birítón ünnepekhez kapcsolódó műsorokat, ahol én már gyerekként szavaltam, énekeltem, trombitáltam. Akkor még nem igazán voltam magabiztos, kicsit féltem is a szerepléstől. Nagyon emlékezetesek számomra a Vak Bottyános évek – a gimnáziumnak díszpolgára is lettem. Gálosi János tanár úr diákszínjátszó köre nagyon erős volt, sokfelé felléptünk a megyében, illetve színjátszó fesztiválokon. Bármikor beteszem a lábam a paksi művelődési házba és annak színpadára, elképesztően erősek lesznek az érzések, amelyek a világot jelentő deszkákhoz kötnek. Tavaly is volt előadásom ott, illetve zsűriztem is korábban a Ki mit tud?-on. De ugyanebben a színházteremben rengeteg koncertet adtunk a paksi fúvószenekarral, és mint egy big band, úgy szólaltunk meg. Ez segített elsajátítani ezt a műfajt, és meghatározni a zenei irányt, amerre a Cotton Club Singerssel elindultunk. Szívesen emlékszem vissza az Új Hullámra mint koncerthelyszínre is, ahol a Niagara együttessel az első fellépéseinket tartottuk. Ezek a momentumok – így utólag visszanézve és egyben látva a pályámat – nagyon fontos mérföldkövei voltak az életemnek.

Az minek köszönhető, hogy könnyedén tudtál váltani a komolyzene, opera világába?

Ami velem történt, az egy fordított dolog valójában, ugyanis előbb voltam operaénekes, és abból lettem a Singers alapítója, tagja. Huszonnégy-öt évesen

Fotó: Perger Viktória

kezdtem az opera műfajával, és szinte ezzel egy időben meg is erősödött a Singers, így alig volt egy év, hogy eldöntsem, a komolyabb vagy a könnyedebb vonalat válasszam. Akkoriban már voltak musical- és operettszerepeim, csak nem lehetett összeegyeztetni a színházat a zenekarral. Majd amikor látszódott, hogy az együttes az utolsó felállásával már nem fog úgy működni, ahogy régen, akkor én már két éve jártam az énektanáromhoz. Egy autóversenyzőtől olvastam, hogy „a kocsid arra megy, amerre nézel" – én ebben hiszek. Úgy csukódott be a Singers összes ajtaja, és nyílt ki az opera világa nekem, ahogyan a nagykönyvben meg van írva. Természetesen az átmenetet megelőzte három év kemény felkészítő munka és gyakorlás.

Az elmúlt 10 évben a legjelentősebb operaszerepeket eljátszottad. Van még szerepvágyad?

Igen van, és ez annyira friss, hogy ma (az interjú június 5-én készült – szerk.) realizálódott. Évek óta környékeznek Verdi Otellójának címszerepével, több színház is megkeresett. Végül a Kolozsvári Magyar Operában fogjuk bemutatni november 12-én. Ez azért is izgalmas, mert a mostani hangomhoz ez eggyel súlyosabb szerep, de úgy érzem, megértem rá hangban is.

Helga, Gréta és Boldi. | Fotó: magánarchívum

Meg kell tanulnom, mennyit vállalhatok. Ami azért nehéz, mert a Singers-szel azon szocializálódtam, hogy fellépést nem mondunk vissza. Évente 200-250 koncertünk volt, amit lehetett is bírni, mert négyen voltunk énekesek, viszont az operában mikrofon nélkül jóval nehezebb.

A karantén ideje alatt láthattunk, hallhattunk tőled egy Puccini-átiratból készült „karanténáriát" a videómegosztón. Hogyan élted meg az otthon töltött napokat?

> Megpróbáltam a civil énemet előtérbe hozni, minden olyan ház körüli munkát, amivel soha nem értem utol magam, elvégeztem az első hónapban.

Például egy gyerekvárat is építettem a kislányomnak, amihez a faanyagot is én újítottam fel. Emellett készítettem itthon klipeket, illetve a Singers-nek még voltak dobozban profi, tévés felvételei, teljes koncertanyagok, úti- és werkfilmek, azokat is digitalizáltam, archiváltam. Sőt a kiadott 14 lemezünket is feltöltöttem az internetre, ami szintén nem volt egyszerű feladat.

Említetted a kislányodat, neki is szoktál énekelni?

Előfordul, hogy ő elkezd énekelni, én folytatom, de akkor rám szól, hogy hagyjam abba. Máskor ő jön utánam az otthoni stúdióhelyiségbe és érdeklődik. Fogékony a muzsikára, egyre tisztábban énekel, a ritmikája kifogástalan, úgyhogy nem csodálkoznék, ha zenével foglalkozna majd, mint a nővére.

Boldi 50 koncert az Erkel Színházban. | Forrás: www.laszloboldizsar.com

Ugyan nem művészet, de azért nem mehetünk el mellette, hogy téged paksiként mennyire foglalkoztat az új atomerőművi blokkok építése.

Azt gondolom, ha egy országnak van atomerőműve, és van hozzá kapacitása, kiszolgáló személyzete, akkor ilyen energiaigény és -felhasználás mellett elengedhetetlen a folytatás. El kell fogadni, hogy ennek van létjogosultsága, és nem arról beszélünk, hogy van már nyolc erőművünk, és a kilencediket építjük, hanem a másodikat. Biztos vagyok benne, hogy ilyen komoly kérdésben erős szakmai alapokon nyugvó döntés született. Tehát én nem vonom kétségbe az új blokkok szükségességét, ami egyben Pakson és a környékben életszínvonal-emelkedést fog hozni.

Fotó: Perger Viktória

Én nagyon szerettem volna színész lenni, a színművészeti felvételin három éven keresztül eltanácsoltak, végül a Gór Nagy Mária Színitanoda és kisebb-nagyobb kanyarok után megmaradt a színpadi vonal.

ATOMSZFÉRA

IMPRESSZUM

Atomszféra – 2020. július
Kiadja: Paks II. Atomerőmű Zrt. 7030 Paks, Gagarin u. 1. III. 303/B
Felelős kiadó: Mittler István
Főszerkesztő: Németh Szabolcs
Szerkesztőség: Aranyos Vanda, Blazsek Zsófia, Gyulai István, Kövi Gergely Péter, Nagy Tamás, Szeri Balázs Ferenc, Vida Tünde, Wessely Judit
Lapterv: Nagy Tamás
Példányszám: 1100 db
Elérhetőségek: atomszfera@paks2.hu, www.paks2.hu

www.paks2.hu

PAKS II.